

בס"ד יח' שבט ה'תשע"ה
 הדלקת נרות - 16:59
 צאת השבת - 17:51
 רבנו תם - 18:27
 לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה חמש עשרה - עלון מס' 754
 @ ניתן להקדיש את העלון וואו שיעורי הלויין לרפואה, ברכה והצלחה, לפרנסה טובה, זיווג הגון, זרע בר קיימא או להבדיל לעיני יקיריכם. משרדי מערכת העלון: 08-9437333, 054-7743834

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

פפטידיון: "בשנת כוח" (ישעיה ו')

פרשת יתרו

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה להשתתף בסעודה הרביעית בבית הכנסת "אוהל-מועד"

מלעיני הפרשה:
 יתרו מצטרף לעם ישראל.
 יתרו מציע למשה למנות שרי אלפים ושרי מאות.
 משה מקבל את הצעת יתרו וממנה שופטים.
 הכנת העם לקראת מעמד הר סיני.
 מעמד הר סיני וקבלת עשרת הדברות.
 איסור עשיית אלוקי כסף ואלוקי זהב.
וישמע יתרו כהן מדין (י"ח א')
 יש לדקדק בפסוק. מדוע אצל משה נאמר: את כל אשר עשה **אלוקים** למשה, דהיינו **מידת הדין**. ואילו בישראל נאמר: כי הוציא ה' - שהיא **מידת הרחמים**? ועוד: מהו שנאמר: "ויקח יתרו חותן משה את צפורה אשת משה אחר שילוחיה". מובא במדרש, כיון שמשה רבנו לא רצה לגאול את ישראל, לכן שלטה עליו **מידת הדין** וניטלה ממנו **הכהונה**. לפי זה הכל יבוא על מקומו. לכן החזיר יתרו את צפורה למשה, **כיוון שכהן אסור בגרושה ומשה שניטלה ממנו הכהונה ומותר בגרושה**. (חננוכת התורה)
אנשי אמת שיבואי בצע"ק (י"ח כ"א)
 אם כולם היו אנשי חיל יראי אלוקים, איך מינה אחדים לשרי אלפים ואחרים לשרי מאות ושרי עשרות, **ולא חשו שיקפידו על כבודם**? אלא, שהם היו גם **אנשי אמת** ואנשי אמת **אינם מקפידים על כבודם**. ומדוע לא מינה גם אנשי שלום? אלא, ששלום כשלעצמו אינו מעלה מיוחדת, אלא תוצאה של יראי אלוקים אנשי אמת. **כשיש יראת שמים ואהבת אמת**, אז ממילא: **וכל העם על מקומו יבוא בשלום**. (הרבי מקוצק)
"זכור את יום השבת לקדשו" (כ' ח')
 זכור את יום השבת לקדשו - זכרהו על היין (פסחים ק"ו). דורשי רשומות מצאו רמז לכך. בכל מגילת **שיר השירים** לא נמצא פסוק המתחיל באות ו' **אלא אחד בלבד**: "ונחך כיון הטוב" (שה"ש ז') - לרמוז על ששה זמנים שבהם מקדשים על היין: שבת, פסח, שבועות, ראש השנה, סוכות, שמיני עצרת. וכן גם **במזמור ק"ד** שבתהילים לא נמצא פסוק המתחיל באות ו' **אלא אחד בלבד**: "ויין ישמח לבב אנוש". (בספרים)

שם האחד גרשים ושם האחד אליעזר
 שואלים למה כתוב בפעם השניה ג"כ ושם **האחד** ולא **השני**? חז"ל אומרים שכאשר משה עלה למרום שמע שהקב"ה אומר ר' אליעזר בני אומר פרה אדומה בגיל שתים, ואמר משה הלואי שזה יהיה מחלצני. וזו היתה כוונתו שאמר **ושם האחד דהיינו המיוחד**, וזה ר' אליעזר הגדול רבו של ר' עקיבא.
"וירא העם ויזעו"
 מכאן שמתנענעים בעת לימוד התורה. (בעל הטורים).
"יבוא טוב ויקבל טוב מיטוב לטובים"
 "יבוא טוב" זה משה שנאמר בו **ותרא אותו כי טוב הוא**, "ויקבל טוב" זו תורה שנאמר **כי לקח טוב נתתי לכם**, "מיטוב" זה הקב"ה, שנאמר **טוב ה' לכל**, "לטובים" אלו ישראל שנאמר **ה' לטובים** (מנחות נג').
"ויבא משה לקראת חותנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לטובים" (יח, ז)
 מבאר רש"י בשם המכילתא וזה לשונו - איני יודע מי השתחוה למי, כשהוא אומר "איש לרעהו", מי קרוי איש? זה **משה** שנאמר "והאיש משה". ידוע שמשה רבנו ע"ה היה גבוה עשר אמות, ויתרו מן הסתם היה בגובה של אדם בינוני שזה שלוש אמות ולכן כיון שכתוב שמשה נישק אותו, בהכרח שמשה הוא שהשתחוה לו כדי לגשר על הפרשי הגובה. ומסיבה זו רש"י לא טרח להסביר לנו מי השתחוה למי כי ברור שמשה היה צריך להשתחוות אל יתרו בשביל לנשקו.
ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני ויהן שם ישראל
נגד ההר
 3 הכנות לקבלת התורה, א. **ויסעו מרפידים** מרפיון ידיים שזה עצלות, ב. **ויחנו במדבר** שישים עצמו כמדבר לעזוב את התאוות וישפיל עצמו, ג. **ויחן שם ישראל נגד ההר** פירוש להיות כל ישראל באחדות. (אור החיים).

פינת הנביאים והפסוקים
הגם שאול בנביאים?
ההתייחסות למי שהתחיל לפתע לעסק בדבר שאינו ממחה בו.
דוגמה: פאָשֶׁר פּוֹלִיטִיקאַי חֶסֶר יָדַע בְּתוֹכָהּ לְחִימָה מְסִיף לְקֹאשֵׁי הַצָּבָא, שׁוֹאֲלִים בְּתַמְהוֹן : הַגַּם שְׂאוּל בְּנְבִיאִים?
מקור: וַיֹּאמֶר הָעָם אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ מֵה-זֶה הִנֵּה לְבָן-קִישׁ, הַגַּם שְׂאוּל בְּנְבִיאִים? [שְׂמוּאֵל א י א]. פֶּאֶשֶׁר שְׂאוּל הִלֵּךְ לְחַפֵּשׂ אֶת הַתְּאוֹנוֹת נְמִשָּׁח בִּיחִידוֹת עַל יְדֵי שְׂמוּאֵל בְּעֵלְוֹת הַשָּׁחַר. בְּהִיּוֹתוֹ בְּגִבְעַת הָאֱלֹהִים צִלְחָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים, וְעַל כֵּן תִּמְהוּ הַאֲנָשִׁים בְּמָקוֹם. (גיבונוכו)

"לך אל העם וקדשתם היום ומחר"
 היצר הרע כשרואה אחד מתחיל לעבוד את ה' אומר לו שיתחיל ממחר, והעצה לזה שיענה לו שמסכים עמו ובתנאי ש"וקדשתם היום ומחר", שגם היום וגם מחר, ובעמלק כתוב **לך הלחם בעמלק מחר**, וכידוע שעמלק זה היצר הרע, **תלחם אתו על זה שאמר לך תמיד להתחיל ממחר**.

העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

הסירו ממשול מדרך עמי!
 אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

איך לבחור שרים לממשלה?

לא רק בימינו שלנו נזקקים המנהיגים ליועצים זרים, שיבואו לעזור להם לארגן את שלטונם. כבר משה, המנהיג הראשון של עם ישראל נזקק לעצותיו של יתרו המדייני (שהיה חותנו). לאחר שיתרו רואה שמשה מנסה לעשות את כל מלאכת השלטון לבדו (גם זה עניין מוכר בימינו), הוא אומר לו: "ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלוהים אנשי אמת שונאי בצע ושמת עליהם שרי אלפים שרי מאות שרי חמישים ושרי עשרות: ושפטו את העם בכל עת והיה כל הדבר הגדול יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם והקל מעליך ונשאו אתך: אם את הדבר הזה תעשה וציווך אלוהים ויכולת עמוד וגם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום: וישמע משה לקול חותנו ויעש כל אשר אמר".

כך מפרש תכונות אלו רש"י: א. אנשי חיל - עשירים, שאין צריכין להחניף ולהכיר פנים. ב. אנשי אמת - אלו בעלי הבטחה, שהם כדאי לסמוך על דבריהם, שעל ידי כן יהיו דבריהם נשמעין: ג. שונאי בצע - ששונאין את ממונם בד"ן. רש"י טוען ששרים צריכים להיות עשירים השונאים את ממונם וציווך לסמוך על דבריהם ולכן כנראה שהעיקר הוא שלא ניתן לשחד אותם.

"בניד כשחילי זתים" - חינוך בית משפט להורים

האשמה הורית מצוי אצל הורים המתהלכים ספוגי האשמה עצמית, לאו דוקא בתחום חינוך הילדים, אלא בכל תחומי החיים. הורים אלו עמוסים בעיות פסיכולוגיות עצמיות שיש לפותרן. חסכים מילדות, חוסר ביטחון עצמי ותדמית עצמית גרומה. עלינו לזכור: עדיף שתעשו טעויות עם הילדים, אפילו טעויות חמורות, אך שתהיה לכם תדמית בוטחת בפני הקטנים - שלא תלכו בקומה נמוכה בביתכם שלכם, אפופי חרטה וחוסר החלטה. בעבור הילדים, אבא ואמא הם הסמכות שהם זקוקים לה. הדבר החשוב והמשמעותי ביותר בחיים. עליהם להיות משען, משהו שאפשר להיתמך בו בעת משבר. משהו יציב, איתן ובטוח. תדמית זו סותרת דמות שפופה המכה על חטא כל היום! חשוב לקבוע עובדה מעניינת בתחום זה: כשמישהו אומר: 'אני אשם', הוא בעצם מסיר את העול ואת האחריות מעליו. 'אני אשמה! אני אמא גרועה! אני לי סבלנות לילדים שלי? מה אתם רוצים ממני? אני מודה על האמת, ומכאן ואילך אני בכלא של החטא, מרימה ידיים... כמה קל להרים ידיים, והתוצאות קשות. הדרך העיקרית להימנע מרגשות אשמה היא על ידי שינוי האמונות הפנימיות היוצרות אותן. מי שמאמין שהוא אשם, תמיד יחפש את העונש.

שיעור התורה הגדול בתבל

מקום מיוחד לשיעור ארגון "אברהם יגל" משרד בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים שיעור רביעי, בחסות "בית הלחם"

ק"ף יען וק"ף אנה, ק"ף חתן וק"ף כל"ב מזל טוב ואיחולים לבביים ר' יהודה כהן ורעייתו הי"ו ר' חיים וייצמן ורעייתו הי"ו לנישואי ישראל עם שרה מנב"ת יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. "ענני הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל"

פרכות ואיחולים לפסיט ליואב ואורטל שמלה הי"ו להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך במילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, וברכה לאפרים ויובד נסימי הי"ו וליואל ואפרת שמלה הי"ו שיררו נחת מיוצאי חלציהם

ברכה והצלחה

לאריה כל"רי בן טובה וניסים ומרפא לרמ"ח אבריו וש"ה גידיו שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות.

ברכה והצלחה לכיכאל יה"ה יוספי הי"ו שיתברכו בשפע קודש, בריאות ופרנסה טובה ויזכו לשנים רבות טובות ונעימות שיירו נחת מכל יוצאי חלציהם

פרכות ואיחולים לפסיט לרחמים וידידה זאמן הי"ו בהגיע ז'עם נ"י למצוות. יהי רצון שיעלה במעלות התורה והיראה. שיתברך ברוחניות בגשמיות ויצליח בלימודיו ובכל דרכיו ומעשיו ויזכה לחופה ולמעשים טובים וברכה והצלחה, נחת ובריאות לאברהם נאמן ולניסים ומרים סקאג הי"ו שיירו נחת מיוצאי חלציהם

רפואה שלימה

לאסתר עובדיה בת תרנג'ה מנב"ת הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרג'ב אבריה וש"ה גידיה. שתחזור לאיתנה הראשון ותזכה לשנים רבות וטובות עם בעלה דני הי"ו

ברכה והצלחה לטבתאי ושרה מוסאי שזכות המצווה והסיוע לזיכוי הרבים, תעמוד להם שיתברכו בשפע קודש, בריאות ופרנסה טובה ויזכו לשנים רבות טובות ונעימות שיירו נחת מכל יוצאי חלציהם

לע"נ הענו והצנוע חיים ברבי בן דוריס ז"ל יה"ר שיהיה מליץ יושר בעד כל משפחתו

כל הישועות והברכות לרחמים וידידה זאמן הי"ו שתרמו לטעודה הרביעית בלוין. זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם ויתברכו בכל מילי דמיטב ויתגמרו כל משאלות ליבם מתוך אושר ופרנסה טובה וזיווג לכל ילדיהם. וברכה והצלחה לחתן בר המצווה נועם שיזכה לתורה ולחופה.

ק"ף יען וק"ף אנה, ק"ף חתן וק"ף כל"ב מזל טוב ואיחולים לבביים בנימיץ ודבורה ישראל'י הי"ו שילמה ושולה בכל"ש הי"ו לנישואי דניאל עם הודיה מנב"ת יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. "ענני הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל"

לעילוי נשמת הכשר והענו אבי מורי בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל שנפטר בערב שבת פרשת יתרו, כ"י שבט תשנ"ו. ביום שני האזכרה עליה לבית העלמין בשעה 16:15

שבת שלום זמבורדך

בריאות והחלמה איתנה:

גולשן באבאי בת מרים מנב"ת אילן רפאל פרץ בן אנט הי"ו שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת נעה באבאי בת מיכל מנב"ת זליכה גמזו בת חנה מנב"ת לאה בלקר בת מרסל מנב"ת איילה גואטה בת ציפורה מנב"ת ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

משה נאמן בן מרים הי"ו מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו בנהור (בני) חי בן אירן הי"ו ישראל פרג'י רפאל בן מרים הי"ו יצחק-חי כהנזדה בן פרידה הי"ו הגנזרי אברהם בן חאנוס הי"ו באבאי באבאי בן מורווי הי"ו

מרבתי מוסאי בן זליכה ז"ל יהודה קפשיאן בן מרים ז"ל יוסף חיים גאלי בן ג'מו ז"ל מרדכי יעקובי בן ציפורה ז"ל דוד טוטיאן בן רחמים וגוהר ז"ל שלמה כהן-זדה בן זליכה ז"ל יוחאי (אבי) ז"ל בן מרגלית שתחיה

בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל מרבתי לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו

4 יו"ל ע"י ארגון "אברהם יגל" 054-7743834

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

ברכת פירות וירקות הגדלים בעציצים

על הפירות הגדלים על העצים, מברך ”בורא פרי העץ”, ועל ירקות הגדלים באדמה, מברך ”בורא פרי האדמה”.

כמהין ופטריות וגידולי מים :

במשנה במסכת ברכות (דף מ:) שנינו, על דבר שאין גידולו מן הארץ מברך, ”שהכל נהיה בדברו”. ובגמרא אמרו, על כמהין ופטריות אומר, ”שהכל נהיה בדברו”. וטעם הדבר שאין אנו מברכים על פטריות בורא פרי האדמה, לפי שאין עיקר יניקתן של הפטריות מן הקרקע, אלא מן האוויר, ולכן אי אפשר לומר עליהן, בורא פרי האדמה, שהרי אינן מפרי האדמה. וכן פסק הרמב”ם (פ”ח ה”ח) ומרן השלחן ערוך (סימן רד).

וזכרנו את פסק מרן רבינו הקדוש רבי עובדיה יוסף זצ”ל, שעל גידולי מים, כגון נבטים שהם גדלים בתוך כלים על גבי מים עם חומרי דישון בלבד, יש לברך ”שהכל נהיה בדברו”.

גידולי מים ועציצים בשביעית :

מכאן למדנו גם לגבי הלכות שנת השמיטה, שמותר מן הדין להנביט גרעין אבוקדו בתוך צנצנת מים, ואין בדבר איסור משום ”זריעה” בשנת השמיטה, מאחר והתורה לא אסרה אלא זריעה בתוך עפר, אבל בתוך מים שאין בהם עפר, מעיקר הדין יש להקל בדבר. ולגבי ”עציץ שאינו נקוב”, כלומר, עציץ שאין בקרקעיתו נקבים המחברים אותו אל הקרקע, כתבנו שאין דינו כדין קרקע ממש שיהיה אסור לזרוע בתוכו בשנת השמיטה, ומכל מקום רבותינו גזרו שלא לזרוע אפילו בעציץ שאינו נקוב בשביעית.

עציצים שגדלים בהם פירות וירקות :

מכאן עלינו לדון, לגבי מי שגדלים בעציצים שלו מיני ירקות, או שיש אצלו חביות גדולות ובתוכן שתולים אילנות פרי האם דין הפירות והירקות הללו שווה לפירות וירקות הגדלים בקרקע, כלומר, שברכתם ”בורא פרי העץ” או ”בורא פרי האדמה”, או שמא יש לברך עליהם ”שהכל נהיה בדברו”, כדין גידולי מים, שהרי אין אלה ”פירות האדמה” ממש:

הגאון החיי אדם (כלל נא סימן יז) כתב, שאם זרעו חטים בעציץ שאינו נקוב, ועשו מהם פת, אין מברכים על הפת ”המוציא לחם מן הארץ”, מאחר והעציץ אינו נקרא ”ארץ”. והביא ראיה לדבריו מהתלמוד ירושלמי. ולפי זה כתב, שנראה לו שאין מברכים על ירקות הגדלים בעציץ שאינו נקוב ”בורא פרי האדמה”, שאין ”אדמה” אלא בדבר המחובר לקרקע, והביא ראיה לדבריו מהגמרא במסכת חולין.

אולם מרן רבינו עובדיה יוסף זצ”ל האריך קצת לדון בדברי החיי אדם, והביא בספרו (על הלכות ברכות עמוד קטז) את לשון הגאון רבי חיים פינטרימולי בכל ספר ”פתח הדבר”, שהאריך מאד לדון בדברי החיי אדם, ובסיום דבריו כתב כך: ”על פת שנאפתה מחטים הגדלים בעציץ שאינו נקוב והוא מונח על הארץ, מברך ”המוציא לחם מן הארץ”, שגם לחם זה נחשב ללחם שגדל בארץ, ועל פרי האדמה הגדל בו מברך בורא פרי האדמה”. בפתח הדבר (בסימן רו) מבואר עוד שהוא הדין באילן הגדל בעציץ שאינו נקוב, שברכתו בורא פרי העץ.

אולם כל זה בעציץ שהוא מונח על גבי הקרקע שיש תחתיה עפר, אבל אם הוא מונח בבית על גבי קרקע מרוצפת, משמע מדברי הגאון בעל פתח הדבר, שאין לברך על הירקות ”בורא פרי האדמה”, אלא ”שהכל נהיה בדברו”, כדין גידולי מים. (ולמעשה צריך עיון בזה כשהעציץ אינו על קרקע.

ולסיכום: דבר שגידולו מן הארץ, כגון פירות וירקות, מברכים עליו את ברכתו הראויה לו, ”בורא פרי העץ” או ”בורא פרי האדמה”. ודבר הגדל בעציץ (שאינו נקוב) המונח על גבי הקרקע בחצר וכדומה, דינו כדין שאר הפירות והירקות, ומברכים עליו את ברכתו הראויה לו, בורא פרי העץ או בורא פרי האדמה. גידולי מים, ברכתן שהכל נהיה בדברו.

”מכל מלמד” השכלת...”

כח הדיבור - פרשת יתרו

בפרשה עולות מספר שאלות. א. יתרו היה כהן מדין וידע כל עבודות זרות שבעולם, איך קיבל פרשה בתורה ויש בה גם עשרת הדברות?

ב. ”וישמע יתרו” אומר רש”י קריעת ים סוף ומלחמת עמלק. ג. היה לו הכל. זהב, כסף, מעמד, כבוד, מדוע עזב הכל?

בסייעתא דשמיא ניתן תשובות: אדם במעמדו שנכנס תחת כנפי השכינה, מגיע לו פרשה זהו קידוש השם לא בגדר הרגיל.

”וישמע יתרו” הרי כולם שמעו, ”שמעו עמים ירגזון... נמוגו כל יושבי פלשת” אבל הוא בא. ישנם אנשים ששומעים שיעור ודרשות ויוצאים כלעומת שבאו. הרי כל יום יוצאת בת קול מהר חורב ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה. יש מי ששמע ובא וכך זוכה לעשות תשובה ויש מי ששומע ומתעלם ומפסיד את עולמו.

וגם יתרו הפסיד בגשמיות ומשמו מבינים מה עשה. יתרו אותיות ויתר דהיינו על כל רכושו. ועל חכמתו אין חולק. כהן מדין חתן ר”ת חכם שנאמר ”ישמע חכם ויוסף לקח”.

ידע יתרו שמוסד הנישואין בעם ישראל זה דבר גדול וכל חותן מתפלל לחתן טוב, בן תורה, ירא שמיים ועניו. זכה יתרו היה לו חתן אותיות נחת. כמו שכותב רש”י: כאן היה מתכבד יתרו במשה אני חותן המלך. ”ויקח יתרו את ציפורת אחר שלוחיה” דהיינו גירש אותה. רמז מהבן גרשם אותיות מגרש ובשם צפורת יש רמז ”לכח הדיבור” צור פה.

”ויצא משה לקראת חותנו”, אומר רש”י: כבוד גדול נתכבד יתרו. רואים כאן איך צריכים לכבד החתן את חמו והכלה את חמותה ולהיפך.

”ויספר משה לחותנו”, למשוך ליבו לקרבו לתורה. לומדים בפרשה, גם אם נכנסים תחת כנפי השכינה, צריך לדעת איך עושים זאת. ואם לא, אזי מתקררים ופגה ההתלהבות ולוקח זמן עד שמגיעים את התהליך שוב. אומר הקדוש ברוך הוא: פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם מלא, וזה רמז בפרשה, ”ויספר משה לחותנו את...” = ר”ת אולם.

משה לחתנו את = ר”ת מלא. ”ויחד יתרו” אומר רש”י וישמח. דבר אחר, נעשה בשרו חידודין חידודין מיצר על איבוד מצרים, דהיינו לא להזכיר לגרים את העבר ולנו לא להזכיר לבעלי התשובה עוונות ראשונים ולומר להם אתמול הייתם כך וכך. זוהי הלבנת פנים גמורה, ולא לדחות אף אדם באשר הוא, לומדים מהמילה ויחד אותיות דחוי.

”כי בדבר אשר זדו עליהם”, במים דמו לאבדם והם אבדו במים, בקדרה אשר בשלו בה נתבשלו. ידע כל אדם שיש מידה כנגד מידה. עשית טוב תקבל טוב וחלילה להיפך.

שנזכה אנחנו וכל עם ישראל לחזור בתשובה שלימה, אכ”ר. (מעבדכם הנאמן א.ש.)

" ואבותינו סיפרו לנו "

בעל המסעדה

ולדימיר עמד מול שלט המסעדה והרגיש כיצד הדם עולה לראשו. הוא ממש רתח מזעם: 'כיצד יתכן שכאן במרכז איטליה, במסעדה יוקרתית המיועדת לעשירון העליון, מעיזים להציב שלט המכריז שהמסעדה כשרה למהדרין? לאן עוד יגיעו היהודונים האלה?!' באותו בוקר, כאשר הוא הגיע מרוסיה לאיטליה לרגל פגישת עסקים, בירר ולדימיר אצל ידידיו היכן כדאי לסעוד ארוחת צהרים. כולם המליצו לו פה אחד על מסעדת 'לה-פרונטו'. זו מסעדה יקרה ביותר, אבל כסף מעולם לא היווה בעיה אצל ולדימיר. הבעיה שלו הייתה האנטישמיות. השלט 'כשר למהדרין' שהתנוסס על המסעדה מילא אותו חמת זעם. 'עכשיו הם יתחילו להכתיב גם את תפריט המסעדות באיטליה', הרחר בכעס. 'הם עוד ישתלטו על כל העולם'. אבל השולחן כבר היה מוזמן עבורו, ולא היה לו זמן לחפש מסעדה אחרת, ולכן הוא נכנס בכל זאת למסעדה. להפתעתו, לא היה סימן לכך שהמסעדה יהודית. הסועדים ישבו מול שולחנות ערוכים בפאר בצלחות פורצלן מעוטרות ולצידן סכומים מכסף טהור. 'מעניין שבביל מה צריך פה הכשר', הרחר ולדימיר לעצמו. 'אני לא רואה יהודים בין הסועדים'. אך כשהוא צעד לעבר שולחנו, חשכו לפתע עיניו. בקצה המסעדה ישב, לא פחות ולא יותר, מאשר יהודי דתי עטור זקן. כל העם חזר לזרום בעורקיו של ולדימיר: 'מה זה צריך להיות? אני אלמד אותו שליחודי אין מקום במסעדות יוקרה איטלקיות'. ולדימיר הנרגז סימן למלצר ושאל: 'מה המנה היקרה ביותר במסעדה?' 'סימפוניית בקר איטלקי', השיב המלצר והמחיר 100 יורו. להפתעתו של המלצר, קם ולדימיר ממקומו והכריז: 'היום כולם נהנים על חשבון הברון. כולם מקבלים סימפוניית בקר איטלקי על חשבונך'. ואז פנה אל המלצר ואמר: 'תגיש לכולם את המנה - חוץ מליהודי ההוא בשולחן בסוף המסעדה, ברור?' 'אבל... החל המלצר לומר. 'בלי אבל' השתיק אותו ולדימיר ושלף את כרטיס האשראי שלו, והורה למלצר לחייב מיד את חשבונו. הסועדים קיבלו בשמחה את המנה היקרה והתענגו עליה. ולדימיר התבונן לראות כיצד מגיב היהודי שהוא היחיד שלא קיבל כלום, אבל פניו נראו רגועים לחלוטין וחיך קטן נראה בזווית פיו. דמו של ולדימיר החל לרתוח שוב. 'מלצר! קרא, 'מה היין היקר ביותר שיש לכם?' 'קברנה סוביניון צרפתי בציר 2011, השיב המלצר, 'שמחירו 200 יורו לבקבוק'. 'ובכן, אני מזמין את היין הזה לכל יושבי המסעדה, חוץ מליהודי ההוא'. המלצר רץ לעשות כצויו של הלקוח המזורז, וכרטיס האשראי שלו חויב בעוד 1000 יורו. ולדימיר הפנה את ראשו לכיוון היהודי, אבל שום עלבון לא ניכר עליו. נראה אפילו שהיה מבט משועשע בעיניו. 'מלצר! קרא ולדימיר בקול, והמלצר הזדרז להתייצב בפניו. 'מהי המנה האחרונה היקרה ביותר אצלכם?' 'קליפת שוקולד שוויצרי מריר עם ליבת רוזמרין'. 'אז תן מנה לכולם, חוץ מליהודי ההוא, ברור?' 'כן, כן, אדוני', אמר המלצר בלי להתווכח, ורץ אל המטבח. מבט חטוף של ולדימיר לעבר היהודי הראה שלא רק שהוא לא נפגע, אלא הוא אף צוחק לעצמו במלוא פיו. ולדימיר לא יכול יותר לסבול את הדבר. הוא קם ממקומו ברוגזה ויצא מהמסעדה. בדרכו החוצה עבר ליד היהודי והפטיך לעברו בכעס: 'אתם היהודים קשי עורף. אפילו לא מפריע לך שאת כולם הזמנתי על חשבונך חוץ ממך, אה?' היהודי הביט משועשע באיש העסקים הרוסי והשיב לו בחיך: 'למה שתהיה לי עם זה בעיה?... אני הוא בעל המסעדה...'. אחים יקרים הרימו את ראשכם בגאווה. אנחנו עם ישראל "בעלי המסעדה", "בראשית ברא א-לקים... כל העולם נברא בשביל ישראל" שנקראו "ראשית" ובשביל

התורה שנקראת "ראשית". ואולם, צריך לזכור כל כוחנו הוא מכוחם של לומדי התורה ועמליה, הם אלו שבזכותם נוכל לשבת בשלווה ובביטחון בארצנו. בואו נפנים לעצמנו, הרי ניסינו הכול... חוץ מדבר אחד, בואו נחליט לאמץ אל חיקנו את לומדי התורה. נעודד אותם ללמוד, ניתן להם תמריצים ועידוד שילמדו. רואים 'בן תורה', בחור ישיבה, אברך תגידו לו "אנחנו גאים בך" "ישר כוח" "אין כמוכם" וכיו"ב... ואין לי ספק, הקב"ה לא יישאר חייב ולא יפיל דבר אחד מהבטחותיו בתורתו הקדושה. (הרב דוד קליינר)

קורבן מוסף לשבת

יצחק ישב בחנות התכשיטים שברשותו והמתין ללקוחות. מבעד לפתח החנות נגלו לעיניו בנייני העסק המכילים בקרבם את עסקי היהלומים המפורסמים של יהודי אנטוורפן. מחשבותיו ריחפו באותה העת בעסקים אחרים למגרי. "והרי בסופו של דבר, בשעה שיבוא יומי לעבור לעולם אחר, האם אקח עימי משהו מן הזהב והברק המסנוור כל כך את עיני? האם לא הגיע הזמן שארפה מעט מן המרוץ אחר העושר ואגרום מעט נחת רוח לאבי שבשמיים?" הייתה זו תקופה שהוא החל לאט לאט לשמור חלק מן המצוות. לפתע התבהרה במוחו החלטה, "מהיום אתחיל לשמור שבת". יצחק ידע כי החלטה זו תהיה קשה מאוד לביצוע, והזדרז לפרסם את ההחלטה בין ידידיו הסוחרים בכדי לתת תוקף והחלטיות להחלטה שקיבל על עצמו זה עתה. הסוחרים היהודים הביטו ביצחק כמי שנטרפה דעתו, "האם שכחת באיזה תאריך אנו עומדים?! לא מצאת לך שבת אחרת לשמור אלא זו?" ואכן, השבת הקרובה הייתה צפויה להכניס לכיסיהם של הסוחרים רווחים אדירים, שכן הייתה זו השבת שלפני יום אידם של הנוצרים. מידי שנה היה "רחוב הזהב" מוצף מלקוחות שהגיעו לרכוש תכשיטים ומתנות במרכז התכשיטים המפורסם. חבריו של יצחק ניסו להניאו מהחלטתו, אך הוא אטם את אוזניו משמוע ובנחרצות רבה הודיע יצחק לכל הסובבים אותו: "החל מהשבת הקרובה תהא חנותי סגורה ומסוגרת".

חלפו להם ששת ימי המעשה והשבת פרשה את כנפיה על העולם. יצחק לבש את בגדי השבת ושם פעמיו לבית הכנסת כשבליבו מתרוגן "מזמור שיר ליום השבת", והפעם שבת אמיתית, שבת כהלכתה. גם בבוקר השבת הלך יצחק לבית הכנסת כשהוא איתן בדעתו לשמור את השבת ויהי מה, עם זאת בסיום התפילה נשאו אותו רגליו כמו מאליהן לעבור דרך רחוב הזהב, רק להעיף מבט. משהגיע יצחק לרחוב בו נמצאת חנותו, ראה את כל החנויות פתוחות כשתורים ארוכים משתרכים בפתחן של החנויות. והנה הוא מבחין בפניו של אחד מחבריו הסוחרים כשהוא מלא אושר וסיפוק מן העומס בחנותו, הלה אף הוא הבחין ביצחק וסימן לו בידיו - "נו, ומה איתך? האם תפסיד את כל זה?" יצחק החל להחיש את צעדיו בכדי להימלט מן הפיתוי הקורץ, אך כמו להכעיס, מבטו ננעץ בפתח כל חנות וחנות ומכל החנויות קוראים לו תבריו הסוחרים: "יצחק, פתח את חנותך! עדיין לא מאוחר". בבית קידש, אכל ונרדם עד הערב.

במוצאי שבת ניגש יצחק אל הרב שעימו היה קשור ובדמעות סיפר לו את מאורעות השבת. "כבוד הרב, נרדמתי בשבת, אגא תן לי תיקון להחמצת השבת הראשונה שלי". עוד בטרם סיים יצחק את דבריו, רואה הוא והנה הרב מזיל אף הוא דמעות. "האומנם?" שאל יצחק. "כה גדול עוונתי עד שגם הרב בוכה מצערך". דמעותיו של הרב גברו עוד יותר, הוא הניח את ידו על כתפו של בעל התשובה ואמר: "מקנא אני בך, יצחק, מקנא אני בשמירת השבת שלך. האם תוכל אחת משבתותיי על כל סעודותיה, תפילותיה ולימוד תורתה להשתוות בערכה לשבת כמו שלך? אין לי אלא לקוות שאזכה גם אני לטעום פעם אחת את טעמה של שבת הנשמרת במסירות אמיתית".